

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 2 § i lagen om kommunens fastighetsingenjör och 2 § i lagen om köpvittnen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att bestämmelsen om behörighetsvillkor för kommunens fastighetsingenjör i lagen om kommunens fastighetsingenjör ändras. Dessutom föreslås det att lagen om köpvittnen ändras genom att maximiåldern för köpvittnen som förordnats av Lantmäteriverket höjs från 68 till 70 år.

Lagarna avses träda i kraft hösten 2025.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning.....	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Beredning.....	3
2 Nuläge och bedömning av nuläget.....	3
2.1 Kommunens fastighetsingenjör.....	3
2.2 Maximialdern för köpvittnen förordnade av Lantmäteriverket.....	3
3 Målsättning	4
4 Förslagen och deras konsekvenser.....	4
4.1 De viktigaste förslagen.....	4
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	4
4.2.1 Konsekvenser för kommunerna	4
4.2.2 Konsekvenser för Lantmäteriverket.....	4
5 Remissvar	4
6 Specialmotivering	4
6.1 Lagen om ändring av 2 § i lagen om kommunens fastighetsingenjör.....	4
6.2 Lagen om ändring av 2 § i lagen om köpvittnen.....	5
7 Ikraftträdande.....	5
8 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	5
LAGFÖRSLAG	6
om ändring av 2 § i lagen om kommunens fastighetsingenjör.....	6
om ändring av 2 § i lagen om köpvittnen.....	6
BILAGOR.....	8
PARALLELLTEXTER	8

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Beredningen av propositionen har föranletts av ett behov av att utvidga behörighetsvillkoret för kommunens fastighetsingenjör för att underlätta kommunernas rekrytering av fastighetsingenjörer och uppdatera regleringen. Kommunens fastighetsingenjör har i uppgift att föra fastighetsregister. I en kommun som svarar för sitt eget område i det riksomfattande fastighetsregistret ska det finnas en fastighetsingenjör. Två eller flera kommuner kan ha en gemensam fastighetsingenjör. Bestämmelser om fastighetsingenjörens uppgifter finns i fastighetsbildningslagen (554/1995), fastighetsregisterlagen (392/1985) och lagen om områdesanvändning (132/1999). Fastighetsregistret är en del av det riksomfattande fastighetsdatasystemet, som förvaltas av Lantmäteriverket. Fastighetsdatasystemet är en betydande nationell informationsresurs som spelar en viktig roll i tryggheten av ägande och i det nationella finansiella systemet och systemet för säkerheter.

Beredningen av propositionen har dessutom föranletts av ett behov av att höja maximiåldern för köpvittnen som förordnats av Lantmäteriverket så att den överensstämmer med avgångsåldern för dem som är köpvittnen på tjänstens vägnar, vilken för dem som är födda 1962 eller därefter är 70 år i enlighet med 35 § i statstjänstemannalagen (750/1994), sådan bestämmelsen lyder i lag 1062/2018. Största delen av köpvittnena har förordnats av Lantmäteriverket. I Finland finns totalt 3 179 köpvittnen, varav 2 398 har förordnats till köpvittnen av Lantmäteriverket och 781 är köpvittnen på tjänstens vägnar (mars 2025).

1.2 Beredning

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid jord- och skogsbruksministeriet. Vid beredningen av propositionen har man använt Finlands Kommunförbunds initiativ om ändring av lagen om kommunens fastighetsingenjör. De handlingar som gäller beredningen finns i Statsrådets tjänst för projektinformation med projektkoden MMM003:00/2025.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 Kommunens fastighetsingenjör

Behörighetsvillkor för kommunernas fastighetsingenjörer är enligt gällande 2 § i lagen om kommunens fastighetsingenjör (557/1995) för tjänsten lämplig diplomingenjörsexamen avlagd vid Tekniska högskolans lantmäteriavdelning eller motsvarande tidigare examen. Varken Tekniska högskolan eller dess lantmäteriavdelning finns längre. Diplomingenjörer inom lantmäteribranschen utexamineras för närvarande från Institutionen för byggd miljö vid Högskolan för ingenjörsvetenskaper vid Aalto-universitetet. Ordalydelsen i den gällande bestämmelsen är entydigt föråldrad. Dessutom har kommunerna svårigheter att rekrytera diplomingenjörer inom lantmäteribranschen, eftersom ett begränsat antal utexamineras varje år, och det är få som i sina studier har valt inriktningen fastighetsteknik. Bland annat Lantmäteriverket tävlar med kommunerna om att attrahera denna kompetens.

2.2 Maximiåldern för köpvittnen förordnade av Lantmäteriverket

I enlighet med det gällande 2 § 2 mom. i lagen om köpvittnen (573/2009) upphör rätten att vara av Lantmäteriverket förordnat köpvittne när köpvittnet fyller 68 år. Den nuvarande

åldersgränsen är lägre än avgångsåldern för dem som är köpvittnen på tjänstens vägnar, vilken för dem som är födda 1962 eller därefter är 70 år i enlighet med 35 § i statstjänstemannalagen (750/1994), sådan bestämmelsen lyder i lag 1062/2018.

3 Målsättning

Propositionens huvudsakliga syfte är att höja maximiåldern för köpvittnen förordnade av Lantmäteriverket och att uppdatera behörighetsvillkoret för kommunernas fastighetsingenjörer och underlätta kommunernas rekrytering av fastighetsingenjörer.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

I propositionen föreslås det att rätten att vara av Lantmäteriverket förordnat köpvittne ska upphöra när personen fyller 70 år. Dessutom föreslås det att behörighetsvillkor för fastighetsingenjörer i kommunerna ska vara lämplig diplomingenjörsexamen inom lantmäteribranschen eller för tjänsten lämplig ingenjör- eller teknikerexamen inom lantmäteribranschen avlagd vid yrkeshögskola eller teknisk läroanstalt.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

4.2.1 Konsekvenser för kommunerna

I och med att behörighetsvillkoret för fastighetsingenjörer i kommunerna ändras blir det lättare för kommunerna att rekrytera kommunens fastighetsingenjör, eftersom behörighetsvillkoret blir mindre strikt.

4.2.2 Konsekvenser för Lantmäteriverket

Köpvittnen förordas av Lantmäteriverket på ansökan. Höjningen av maximiåldern kan eventuellt leda till att antalet ansökningar som lämnas till Lantmäteriverket ökar, om de vars rätt att vara köpvittne upphör 2025 när de fyller 68 år vill ansöka om ett nytt förordnande till köpvittne.

5 Remissvar

6 Specialmotivering

6.1 Lagen om ändring av 2 § i lagen om kommunens fastighetsingenjör

2 §. Det föreslås att det behörighetsvillkor för kommunens fastighetsingenjör som föreskrivs i paragrafen ändras. Enligt paragrafen utses fastighetsingenjören av kommunen. Fastighetsingenjören ska vara anställd i tjänsteförhållande. Enligt förslaget ska behörighetsvillkor för en fastighetsingenjör vara lämplig diplomingenjörsexamen inom lantmäteribranschen eller för tjänsten lämplig ingenjör- eller teknikerexamen inom lantmäteribranschen avlagd vid yrkeshögskola eller teknisk läroanstalt. Det föreslagna behörighetsvillkoret är mindre strikt. Det är ändå viktigt att den utbildning som utgör behörighetsvillkor för kommunens fastighetsingenjör är tillräcklig även i fortsättningen, eftersom tjänsten som kommunens fastighetsingenjör är förenad med förvaltningen av det riksomfattande fastighetsdatasystemet och därmed också med tryggheten av det nationella finansiella systemet och systemet för säkerheter.

6.2 Lagen om ändring av 2 § i lagen om köpvittnen

2 §. Av Lantmäteriverket förordnade köpvittnen. Paragrafen ändras enligt förslaget genom att maximialdern för köpvittnen som förordnats av Lantmäteriverket höjs från 68 till 70 år.

I och med ändringen kan befintliga och kommande köpvittnen förordnade av Lantmäteriverket fortsätta i uppgiften till utgången av den månad då de fyller 70 år. Ändringen medför ingen skyldighet för köpvittnen att fortsätta i uppgiften, eftersom den som förordnats till köpvittne kan avstå från uppgiften när den så vill. Den föreslagna ändringen gäller köpvittnen som vid ikraftträdandet av lagen har ett giltigt förordnande till köpvittne. Om förordnandet har upphört före lagens ikraftträdande och personen fortsättningsvis vill vara köpvittne, ska personen lämna Lantmäteriverket en ansökan om förordnande till köpvittne.

7 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft hösten 2025.

8 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Lagförslagen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 2 § i lagen om kommunens fastighetsingenjör

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om kommunens fastighetsingenjör (557/1995) 2 §, sådan den lyder i lag 299/2000, som följer:

2 §

Fastighetsingenjören utses av kommunen. Fastighetsingenjören ska vara anställd i tjänsteförhållande. Behörighetsvillkor för en fastighetsingenjör är lämplig diplomingenjörsexamen inom lantmäteribranschen eller för tjänsten lämplig ingenjörsk- eller teknikerexamen inom lantmäteribranschen avlagd vid yrkeshögskola eller teknisk läroanstalt.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

2.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om köpvittnen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om köpvittnen (573/2009) 2 § 2 mom., sådant det lyder i lag 318/2014, som följer:

2 §

Av Lantmäteriverket förordnade köpvittnen

Rätten att vara i 1 mom. avsett köpvittne upphör när köpvittnet fyller 70 år. Ett förordnande till köpvittne kan återkallas, om

- 1) köpvittnet försummar sina uppgifter enligt denna lag,
 - 2) köpvittnet i övrigt visar sig vara olämplig för uppgiften, eller om
 - 3) förhållandena annars förändras så att ett förordnande till köpvittne inte skulle kunna ges.
- _____

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 20

Statsminister

Petteri Orpo

Jord- och skogsbruksminister Sari Essayah

Bilagor
Parallelltexter